

som jeg før sagde, gribe stærkt ind i alle vore Stattesforhold. Og det maa ingenlunde glemmes, at det staar i Kommunernes Maagt at tage Hensyn til den Klasse af Befolkningen, de gamle Krigere, som man her vil komme til Hjælp. Vi have jo Alderdomsforsørgelsesloven og have gennem Kommunerne en udstrakt Afgang til at bringe Hjælpen, hvor den er fornøden, ikke mindst i dette Tilfælde, og derigennem giver man jo allerede en tilstrækkelig eller i hvert Fald meget fyldig Statshjælp. Jeg kan derfor ikke andet end fremdeles advare mod at slaa ind paa den Fremgangsmaade, som dette Lovforslag anviser. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa de enkelte Paragraffer, men jeg skal blot nævne, hvad der ogsaa er blevet fremdraget fra anden Side, at det ikke er skarpt anvist, hvor mange eller hvor faa der skal falde ind under Lovens Raaderum. Saaledes som § 1 foreligger affattet i Forslaget, ville ogsaa Slesvigerne komme ind under Loven, og Finansministeriet har allerede modtaget Andragender fra slesvigiske Medbrødre, der søge om Hjælp paa denne Maade og forespørge sig, om man snart kunde vente den udbetalt. Det viser noksom, at der ved Lovforslaget er vakt Forventninger baade her og hist, som det nu maaske kan falde noget vanskeligt at indfri. Der er af forskellige Valere meget stærkt hen paa den anden Udvej man kunde følge, nemlig at komme dem blandt de gamle Krigere til Hjælp, der uimodslagt fra alle Sider have de største Krav paa at faa Hjælp gennem Staten, nemlig Krigsinvaliderne. Jeg skal da udtale, at der er et Lovforslag under Udarbejdelse, som jeg ventner meget snart at kunne bringe ind i dette Ting, og jeg haaber derigennem at kunne imødetomme den Adresse, der er henvendt baade til Regering og Rigsdag angaaende Krigsinvaliderne, og de Tanker, der ligge til Grund for den. Jeg kan altsaa ikke andet end beklage, for det første at Lovforslaget er kommet frem ganske i samme Form som hidst, uden at der er taget Hensyn til de Antydninger, der bleve gjorte forrige Gang — og som for øvrigt ogsaa ere fremkomne nu — og som gik ud paa, at man kunde reducere Jorddringerne meget i Henseende til Beløbets Størrelse, og at man dernæst ogsaa kunde lægge en Del af Forpligtelsen over paa Kommunerne. Jeg kan heller ikke andet end beklage, at man, som jeg tidligere har tilladt mig at fremhæve, overhovedet vækker stærke Forventninger blandt en stor Klasse hæderlige Medborgere, uden at der — saaledes ser jeg i det mindste i Øjeblikket paa Sagen — er nogen Udset til at komme disse Ønster tilbørlig i Møde.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Wohmann): Jeg skal ikke nægte, at jeg blev lidt overrasket ved den, som jeg synes, noget smaalige og tillige lidt bitre Kritik over Forslaget, som blev rettet derimod af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgfreds (Scharling). Det ærede Medlem gjorde gældende, at det var ikke alle, man kunde falde gamle Krigere, fordi de havde været indkaldt ved Hæren og Flaaden i Krigstid, idet de ikke alle havde kæmpet, fordi de havde været indkaldte. Jeg synes, det er en besynderlig naiv Betragtning, thi det er virkelig ikke de indkaldtes Skyld, om de have kæmpet eller ikke. De have været undergivne saadanne Vilkaar, at det, hvilket Øjeblik det skulde være, kunde blive krævet af dem, at de skulde kæmpe, om de have gjort det, bliver det ganske underordnet Spørgsmaal. Dertil kommer en Ting, som ikke kan overses, og det er, at alle de indkaldte uden Undtagelse have været underkastet de Sindsbevægelser og Sjælslidelser, som det medfører at skulle staa lige over for det uviste at komme til at kæmpe for Landet. Det ærede Medlem fremførte med en vis Sikkerhed det høje Tal 4 Millioner Kr. som om det ærede Medlem var saa aldeles sikker paa, at der vilde blive Spørgsmaal om et saadant Tal. Det ved det ærede Medlem aldeles ikke, thi det er, som jeg har sagt, umuligt at tilvejebringe en virkelig Statistik over, hvad Udgifterne ville beløbe sig til; det kan man ikke, fordi det Støn, der skal tages, forhindrer det. Det ærede Medlem vilde have, at Loven skulde indskrænkes til at gælde dem fra 1848—50. Ja, det var altid noget, og kan man ikke komme videre, ville vi andre være taknemmelige for dette, men jeg mener rigtignok, at vi skulle se at komme saa vidt som muligt. Denne Betragtning faa jeg altsaa for saa vidt gaa ind paa, men jeg kan ikke gaa ind paa, hvad det ærede Medlem sagde, at de fra 1864 ikke vare gamle, thi det ærede Medlem maa dog erindre, at naar et Mennecke, der skal leve af sine Hænders Gerning, har naaet 60 Aar, er han en gammel Mand, saa er hans Arbejdskraft vækket, han har naaet det Tidspunkt, da han kan faa Alderdomsunderstøttelse, hvis han ikke, som i saa mange sorgelige Tilfælde, har nydt Fattighjælp forinden. Den ærede Finansminister gik i Forud fra en Gennemsnitsalder af 28 Aar for dem, der have deltaget i Krigen, men hvis man gør det, saa blive de fra 64 nu i 1896 60 Aar, saa vist som 28 og 32 er 60. Det ærede Medlem beklagede sig dernæst over, at Lovforslaget var saa ubetinget affattet, at ogsaa Insurgenter kunde faa Understøttelse